

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه ریزی درسی
درس درد و داروشناسی در دندانپزشکی

تهیه و تنظیم

دفتر مطالعات و توسعه آموزش دانشکده دندانپزشکی

با همکاری

اساتید محترم گروه آموزشی

بیماریهای دهان، جراحی فک و صورت، دندانپزشکی کودکان

dentedo@sums.ac.ir

سال تحصیلی: ۴۰۲-۴۰۱

COURSE PLAN

درس درد و داروشناسی در دندانپزشکی

مقطع : دکترای حرفه ای دندانپزشکی

پیشنیاز : فارماکولوژی عمومی

تعداد واحد : ۱ واحد (۵۱ ساعت)

مسئول برنامه : گروه آموزشی بیماریهای دهان فک و صورت

نوع درس :

علوم پایه اجباری اختصاصی نظری اجباری اختصاصی عملی اختصاصی اختیاری عمومی کارگاهی کارورزی

* عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

۱. آشنایی با اصول داروشناسی در بیماریهای دهان
۲. آشنایی با تداخلات دارویی در دندانپزشکی
۳. آشنایی با اصول درمان با آنتی بیوتیک ها و پروبیلاکسی
۴. آشنایی با داروهای آنتی هیستامین
۵. آشنایی با تجویز دارو در کودکان
۶. آشنایی با نسخه نویسی
۷. آشنایی با شناخت اثر سوء داروها بر دهان
۸. آشنایی با نوروپاتوفیزیولوژی در دهان و سر و صورت
۹. آشنایی با روش های کنترل درد (داروهای ضد درد)
۱۰. آشنایی با داروهای آرام بخش و عوارض آنها
۱۱. آشنایی با اختلالات حسی مزمن در دهان
۱۲. شناخت عملی و تجویز منطقی داروها
۱۳. آشنایی با مداخلات جراحی در درمان دردهای نان ادنتوزنیک
۱۴. آشنایی با تعریف درد، آستانه درد و پردردی

*هدف کلی

آشنایی با اصول داروشناسی در بیماریهای دهان

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- کاربرد و نقش دارو درمانی در حوزه های گوناگون درمانی را در بیماریهای دهان شرح دهد.
- متدهای دارویی مورد استفاده در بیماریهای دهان براساس طبقه بندی بیماریها را توضیح دهد.
- داروهای مور استفاده در درمان مبتنی بر تسکین یا درمان علامتی ضایعات دهان را توضیح دهد.
- داروهای رایج و ترکیبی مورد تجویز در درمان موضعی ضایعات التهابی دهان را توضیح دهد.
- داروهای مورد استفاده در درمان عفونتهای ویروسی و قارچی دهان را توضیح دهد.
- دهانشویه های ضد میکروبی و کاربرد آنها در درمان ضایعات دهان را توضیح دهد.
- داروها و ترکیبات دارویی مورد استفاده در درمان اختلالات ترشحي بزاقی را توضیح دهد.

*هدف کلی

آشنایی با تداخلات دارویی در دندانپزشکی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- طبقه بندی کلی تداخلات دارویی را توضیح دهد.
- متابولیزم و راههای دفع داروهای سیستمیک مورد استفاده در دندانپزشکی را توضیح دهد.
- اهمیت تداخلات دارویی در علوم بالینی را توضیح دهد.
- عوامل مهم بالقوه در بروز تداخلات دارویی را توضیح دهد.
- داروهای رایج واجد مدت مصرف طولانی در پزشکی را ذکر نماید.
- تداخلات دارویی در بیماران دندانپزشکی دریافت کننده بی حس کننده های موضعی را توضیح دهد.

*هدف کلی

آشنایی با اصول درمانی با آنتی بیوتیک ها و پروفیلاکسی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اصول درمان عفونتهای ادنتوژنیک را شرح دهد.
- اندیکاسیون کشت و آنتی بیوگرام را شرح دهد.
- نیاز به آنتی بیوتیک را در عفونتهای ادنتوژنیک مشخص و تعیین کند.
- آنتی بیوتیک های موثر بر عفونتهای ادنتوژنیک را نام ببرد.
- نحوه تجویز مناسب، دوز و دفعات آنتی بیوتیک های درمانی عفونت های ادنتوژنیک را شرح دهد.
- اصول پروفیلاکسی در برابر عفونتهای زخم و متاستاتیک شرح دهد.
- نحوه صحیح انتخاب آنتی بیوتیک پروفیلاکسی و سطح پلاسمایی آن را نام ببرد.
- نوع مناسب آنتی بیوتیک (باکتریوسید، باکتریواستاتیک) جهت درمان عفونتهای ادنتوژنیک را مشخص کند.
- عوارض جانبی و ناخواسته داروهای آنتی بیوتیک درمانی عفونتهای ادنتوژنیک را ذکر کند.

*هدف کلی

آشنایی با داروهای آنتی هیستامین

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- آنتی هیستامین های موثر در درمان واکنش های آلرژیک دهانی را نام ببرد.
- نحوه تجویز مناسب، دوز و دفعات مصرف آنتی هیستامین را توضیح دهد.
- نحوه صحیح انتخاب دارو و پروفیلاکسی در سطح پلاسمایی را بیان نماید.
- عوارض جانبی و ناخواسته آنتی هیستامین ها را شرح دهد.

*هدف کلی

آشنایی با تجویز دارو در دندانپزشکی کودکان

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- نحوه نوشتن نسخه نویسی در کودکان را شرح و انجام دهد.
- انواع آنتی بیوتیک های مورد مصرف دندانپزشکی کودکان را نام ببرد.
- انواع داروهای بی حسی را شرح دهد.
- نحوه تجویز و کاربرد انواع داروهای بی حسی و مقدار مصرف آن ها در کودکان را بیان نماید.
- انواع داروهای مورد مصرف در عفونت های دهانی و ویروسی و قارچی در کودکان را بیان نماید.
- انواع داروهای ضد درد را ذکر نماید.
- نحوه تجویز و مقدار مصرف انواع داروهای ضد درد در دندانپزشکی کودکان را شرح و انجام دهد.

*هدف کلی

آشنایی با اصول نسخه نویسی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تعریف و بار حقوقی نوشتن نسخه و قوانین حاکم بر آن را توضیح دهد.
- اجزاء ضروری و قسمتهای گوناگون نوشتن یک نسخه را توضیح دهد.
- دلایل شایع بروز اشتباه در نوشتن نسخه را توضیح دهد.
- شیوه های پیشنهادی در جلوگیری از اشتباه خواندن نسخه را توضیح دهد.
- پیش نیازهای لازم برای نوشتن صحیح یک نسخه را توضیح دهد.
- احساس مسئولیت و رعایت دقت در نسخه نویسی را توضیح دهد.
- با استفاده از اینترنت و اپلیکیشن های تجویز دارو نسخه الکترونیک را بنویسد.

*هدف کلی

آشنایی با شناخت اثر سوء داروها بر دهان

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- طیف وسیع واکنشهای سوء ناشی از مصرف دارو در دهان را توضیح دهد.
- اهمیت گرفتن تاریخچه دقیق مصرف دارو در کشف عوارض دهانی ناشی از مصرف داروها را توضیح دهد.
- تظاهرات گوناگون مخاطی ناشی از مصرف دارو در دهان را توضیح دهد.
- عوارض جدی ناشی از مصرف داروهای روتین در جامعه نظیر BRONJ را توضیح دهد.
- عوارض حسی-حرکتی ناشی از مصرف داروها در دهان را توضیح دهد.
- مدیریت صحیح بیمار در مواجهه با بروز عوارض دهانی ناشی از مصرف داروها را توضیح دهد.

*هدف کلی

آشنایی با نوروپاتوفیزیولوژی در دهان و سر و صورت

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- مفهوم درد و ناتوانی و حس های ناخوشایند را شرح دهد.
- ملاحظات آناتومیک و فیزیولوژیک دردهای اوروفاشیال را شرح دهد.
- نوروفیزیولوژی دردهای اور و فاشیال را شرح دهد.
- انواع احتمالات و سکولار و غیر سکولار داخل جمجمه ای و درمان دارویی آنها را شرح دهد.
- انواع نورآلرژی و درمان دارویی آنها را شرح دهد.
- انواع سردردها و درمان دارویی آنها را شرح دهد.
- انواع دردهای سایکوتیک در ناحیه سرو گردن و درمان دارویی آنها را شرح دهد.
- انواع نوروپاتی و درمان دارویی آنها را شرح دهد.

*هدف کلی

آشنایی با روش های کنترل درد (داروهای ضد درد)

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند

- مفاهیم درد و روشهای کنترل درد را تفسیر نماید
- نحوه اندازه گیری درد (مقیاس بصری-مقیاس متریک) را توضیح دهد.
- موقعیت، زمان و فاکتورهای تشدید کننده یا بهبود دهنده درد را تشریح نماید.
- انواع داروهای کنترل کننده و بهبود دهنده درد را توضیح دهد
- داروهای مخدر، غیر مخدر، استروئیدی و غیراستروئیدی کاهش دهنده درد را تشریح نماید
- داروهای بیحس کننده های موضعی درد، داروهای استنشاقی جهت آرامبخشی توضیح دهد
- روش های مختلف غیردارویی مثل TENS در درمان درد دندانپزشکی توضیح دهد.
- مراحل مختلف بیهوشی عمومی در بیماران بیمارستانی جهت مداخلات دندانپزشکی تشریح نماید
- با رویکرد تفکر نقادانه و مبتنی بر شواهد به اهداف آموزشی دست یابد.

هدف کلی

آشنایی با داروهای آرام بخش و عوارض آنها

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند

- تکنیک های آرامبخشی (sedation) و داروهای آرامبخش را توضیح دهد.
- مفاهیم فراموشی Amnesia، بیدروی (Analgesia) و بیهوشی (Anesthesia) را تفسیر نماید.
- آرامبخشی هوشیار (Conscious sedation) را تشریح نماید.
- انواع داروهای تضعیف کننده سیستم عصبی مرکزی (GNS) را براساس طبقه بندی توضیح دهد
- داروهای خوراکی-تزریقی و استنشاقی آرامبخش را توضیح دهد
- فواید و مضرات (عوارض جانبی) داروهای آرامبخش در دندانپزشکی تشریح نماید
- مدیریت راه هوایی و مراقبت از بیمار در مواقع اورژانس و مهارت استفاده از دستگاههای مونیتورینگ علائم حیاتی بیمار را توضیح دهد.

*هدف کلی

آشنایی با اختلالات حسی مزمن در دهان

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- طبقه بندی های گوناگون درد را توضیح دهد.
- ویژگیهای دردهای ناشی از آسیب به بافتهای غیر عصبی را توضیح دهد.
- ویژگیهای انواع شایع دردها در دهان و صورت را توضیح دهد.
- طبقه بندی و ویژگیهای دردهای ناشی از آسیب در سیستم عصبی را توضیح دهد.
- عمل، رویکردهای تشخیصی و درمان سندرم سوزش دهان را توضیح دهد.
- دارو درمانی در دردهای شایع غیر دندانی در مراجعه کنندگان به دندانپزشک را توضیح دهد.

*هدف کلی

آشنایی با شناخت عملی و تجویز منطقی داروها

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- جهت مورد ارائه شده توسط استاد را تشخیص افتراقی مناسب بگذارد(در برگیرنده حیطة شناختی، عاطفی، حرکتی-روانی است)
- براساس تشخیص مذکور درمان مناسب را بیان نماید و داروهای مناسب را تجویز کند (در برگیرنده حیطة شناختی، حرکتی-روانی است)
- مطابق با درمان مناسب نسخه صحیح را بنویسد (در برگیرنده حیطة حرکتی-روانی است)
- با رویکرد تفکر نقادانه و مبتنی بر شواهد به اهداف آموزشی دست یابد.

*هدف کلی

آشنایی با مداخلات جراحی در درمان دردهای نان ادنتوژنیک

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- دردهای نان ادنتوژنیک را تشخیص دهد
- انواع درمان های مورد نیاز را نام ببرد.
- انواع مداخلات جراحی را برای دردهای نان ادنتوژنیک بشناسد.
- مداخلات جراحی مورد نیاز هر مورد را توضیح دهد.

*هدف کلی

آشنایی با تعریف درد، آستانه درد و پردردی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- درد را تعریف کند.
- آستانه درد را بشناسد.
- حالت های پردردی را توضیح دهد.

◇ روش آموزش (یاددهی-یادگیری):

سخنرانی کلاسیک ، سخنرانی تعاملی ، آموزش و بحث در گروههای کوچک Small group ، آموزش بر پایه حل مسئله PBL ، آموزش آزمایشگاهی ، آموزش کارگاهی ، آموزش در مرکز مهارتهای بالینی Skill lab ، آموزش کلینیکی ، Role Playing یا Role modeling ، Self study ، ژورنال کلاب ، کنفرانس درون بخشی و یا بین بخشی CPC ، آموزش مجازی (الکترونیکی) ، دمانستریشن ، Case Presentation ، آموزش گلوله برفی ، آموزش تیمی ، سمینار ، پروژه ، آموزش توسط همتایان peer assisted learning

❖ استراتژی آموزشی:

Discipline Base ، Integration Base ، teacher center ، studentcenter ، Subject Base ، Problem Base ، Hospital Base ، Community Base ، Standard program ، Elective Base ، Opportunistic Base ، Systematic Base ، Evidence Base ، Critical Thinking base

❖ امکانات آموزشی مورد نیاز:

Laptop ، video projector ، white board ، میز بزرگ و صندلی برای تعداد ۱۸ نفر جهت آموزش تیمی، اینترنت

❖ مدرسین:

اساتید گروه بیماریهای دهان ، دندانپزشکی کودکان و جراحی فک و صورت

❖ منابع اصلی درسی:

1. little & falace: Dental management of medically compromised patients: 2013 Appealed C & D
2. pharmacology & therapeutics for Dentistry : 2004 ch.55 & Appendix -1
3. Scally : Oral & Maxillofacial Medicine: 2013 Ch.17 ,20,22,54
4. Pharmacology for dentistry 2nd edition, 2014.

❖ نوع ارزشیابی: ارزشیابی تکوینی ارزشیابی تکمیلی

❖ روش ارزشیابی: کتبی و تشریحی Essay ، چندگزینه ای (MCQ) ، کوتاه پاسخ ، جور کردنی Matching ، Extended matching ، شفاهی Oral exam ، صحیح و غلط True & false ، نظر استاد Tutor report ، Log book ، پورت فولیو (کار پوشه) ، DOPS ، ۳۶۰ درجه ، آسکی (OSCE) ، آزمون تعاملی رایانه ای (Computerized pmp) ، چک لیست ، Mini CEX ، مشاهده مستقیم Directed observation ، پروژه ، Self assessment ، Peer assessment ، *لازم به ذکر است حداقل ده درصد سوالات آزمون پایانی به زبان انگلیسی طرح خواهد شد.

❖ نحوه محاسبه نمره:

۹۰٪ امتحان پایان ترم و ۱۰٪ فعالیت کلاسی و کوئیز و حضور و غیاب

❖ مقررات درون بخشی:

حضور مستمر در کلاسهای نظری و کارگاهی / - انجام کلیه تکالیف محول شده

❖ جدول زمانبندی

امکانات مورد نیاز	منابع درسی	روش ارزشیابی	روش تدریس	میزان ساعت ارائه	سرفصل مطالب
لپ تاپ، ویدیو پرژکتور، وایت برد	little & falace: Dental management of medically compromised patients: 2013	چهار گزینه ای کوتاه پاسخ، جور کردنی، T &F	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، آموزش در گروه های کوچک	۱	آشنایی با اصول داروشناسی در بیماریهای دهان
لپ تاپ، ویدیو پرژکتور، وایت برد	pharmacology & therapentices for Dentistry : 2004 ch.55 & Appendix - 1	چهار گزینه ای کوتاه پاسخ، جور کردنی، T &F	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، آموزش در گروه های کوچک	۲	آشنایی با تداخلات دارویی در دندانپزشکی
لپ تاپ، ویدیو پرژکتور، وایت برد	Scally : Oral & Maxillofacial Medicine: 2013 Ch.17 ,20,22,54	چهار گزینه ای کوتاه پاسخ، جور کردنی، T &F	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، آموزش در گروه های کوچک	۲	آشنایی با اصول درمان با آنتی بیوتیک ها و پروبیلاکسی
لپ تاپ، ویدیو پرژکتور، وایت برد	little & falace: Dental management of medically compromised patients: 2013	چهار گزینه ای کوتاه پاسخ، جور کردنی، T &F	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، آموزش در گروه های کوچک	۱	آشنایی با داروهای آنتی هیستامین
لپ تاپ، ویدیو پرژکتور، وایت برد	دندانپزشکی کودکان و نوجوانان، مک دونالد، دندانپزشکی کودکان نوزادی تا نوجوانی آخرین چاپ، پینکهام	چهار گزینه ای کوتاه پاسخ، جور کردنی، T &F	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، آموزش در گروه های کوچک	۱	آشنایی با تجویز دارو در کودکان
میز بزرگ و صندلی، وایت برد	little & falace: Dental management of medically compromised patients: 2013	دادن نمره به میزان فعالیت و تعامل دانشجوی با سایرین و شرکت در بحث ۵ نمره از ۲۰ نمره	سخنرانی تعاملی +آموزش کارگاهی	۱	آشنایی با نسخه نویسی
وایت برد-لپ تاپ- نرم افزار پاورپوینت	مقالات بروز Bell، فصل ۱۲ کتاب: Burket oral medicine	چهار گزینه ای کوتاه پاسخ، جور کردنی، T &F	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، آموزش در گروه های کوچک	۱	آشنایی با شناخت اثر سوء داروها بر دهان
وایت برد-لپ تاپ- نرم افزار پاورپوینت	مقالات به روز، Bell، Burket's oral medicine	چهار گزینه ای کوتاه پاسخ، جور کردنی، T &F	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، آموزش در گروه های کوچک	۲	آشنایی با نوروپاتوفیزیولوژی در دهان و سر و صورت
وایت برد-لپ تاپ- نرم افزار پاورپوینت	Millers Anesthesia (Chapter 31 & 90) -RK stoelting RDmilkler Basics of amskesia (ch 10)	چهار گزینه ای کوتاه پاسخ، جور کردنی، T &F	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، آموزش در گروه های کوچک	۲	آشنایی با روش های کنترل درد (داروهای ضد درد)
وایت برد-لپ تاپ- نرم افزار پاورپوینت	Millers Anesthesia (Chapter 31 & 90) -RK stoelting RDmilkler Basics of amskesia (ch 10)	چهار گزینه ای کوتاه پاسخ، جور کردنی، T &F	سخنرانی تعاملی +آموزش کارگاهی - Self Study	۲	آشنایی با داروهای آرام بخش و عوارض آنها

وایت برد-لپ تاپ- نرم افزار پاورپوینت	Oral Maxillofacial medicine Ch 17 20, 22	چهار گزینه ای کوتاه پاسخ، جور کردنی، T &F	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، آموزش در گروه های کوچک	۲	آشنایی با اختلالات حسی مزمن در دهان
وایت برد-لپ تاپ- نرم افزار پاورپوینت	Oral Maxillofacial medicine Ch 17 20, 22	چهار گزینه ای کوتاه پاسخ، جور کردنی، T &F	سخنرانی تعاملی +آموزش کارگاهی - Self Study	۴	شناخت عملی و تجویز منطقی داروها
وایت برد-لپ تاپ- نرم افزار پاورپوینت	Oral Maxillofacial medicine Ch 17 20, 22	چهار گزینه ای کوتاه پاسخ، جور کردنی، T &F	سخنرانی تعاملی +آموزش کارگاهی - Self Study	۲	آشنایی با مداخلات جراحی در درمان دردهای نان ادنتوژنیک
وایت برد-لپ تاپ- نرم افزار پاورپوینت	Oral Maxillofacial medicine Ch 17 20, 22	چهار گزینه ای کوتاه پاسخ، جور کردنی، T &F	سخنرانی تعاملی +آموزش کارگاهی - Self Study	۱	آشنایی با تعریف درد، آستانه درد و پردردی